

množicami vlada posebna nervoza, ki so jo povzročile velike ideje. Vsi hočejo, da bi se kar čez noč približal paradiž na zemljo, t. j. da bi teorije prešle v resničnost. In ko uvidijo, da ne morejo premakniti gorá, segajo po raznih obupnih sredstvih in se kakor prevarano dekle vržejo v objem pustolovcem, kateri jih potiskajo še nižje. Demokracijo ogrožajo razni preživeli ostanki: fevdalizem, militarizem, klerikalizem itd., ki se hočejo z njeno potrjeno krinko ohraniti na površju.

V tej čudni dobi govori svojemu narodu, svoji republiki prezident-filozof Masaryk. Kakor je šel naš Kralj-Osvoboditelj med preproste vojake in jim govoril besede o svobodi, tako gre izvoljeni vladar Češkoslovaške med delavce, meščane in kmete, da jim govori o resnici, da jih bodi, vspodbuja in vzgojuje. Vedno in povsod skuša s svojimi prepričevalnimi besedami razsvetliti ono pot, ki se mu zdi prava. Njegovo geslo je: »Pravda vitezji« (Resnica zmaga). Geslo ki je temelj sodobne demokracije. Resnica gre preko vseh organiziranih, zastarelih in novih sistemov in avtoritet. Gre ponosno in zmagovalno kakor Jan Hus na gramado.

Masaryk nam je priča, da še žive ljudje silnih značajev in da hodijo osamljeni na onih poteh, ki so jih velike ljudske množice zapustile. V zmedeni nazorov in idej, ki označuje našo dobo, je njihov korak kakor korak bogov. Toda Masaryk ni »od zgoraj«. On je človek, ki noče biti nič več kot človek. Danes imamo milijone ljudi, ki pozabljajo na pravi smisel besede človek. Masaryk ga je shvatil v vsej njegovi vzvišenosti i kot filozof i kot vladar.

Ignotus.

Dogodki v Sandžaku.

V Sandžaku vladajo že deli časa razmere, ki spominjajo na zgodovino izza turških časov. Pravoslavni in muslimanski živeli sta v krvavi borbi, kakor da hočeta drug drugega iztrebiti. Muslimane ščuvajo odmetniki, katerim dajejo sandžaki gozdovi varno zavetišče. O dogodkih v Sandžaku poročajo tudi naši klerikalni listi, ki hočejo celo stvar predstaviti tako, da je pravoslavno-muslimanske borbe kriva — sedanja vlada in, seveda, minister Pribičević. Če bi na pr. imeli federalistično urejeno državo in pa g. Korošca na vladi, bi si pravoslavni Srbi in muslimani iz Sandžaka v sladki ginjenosti padla v objem!

Treba je, da naša javnost sliši tudi objektivni glas o teh dogodkih. Kakor poroča »Politika«, se je te dni vrnila iz Sandžaka parlamentarna komisija, ki je preiskavala dogodke. Ugotovila je, da je deloma kriva tudi policijska oblast, ki je bila preveč brezbržna za ljudske želje. Glavni povod, da je prišlo do izbruha verskega sovraštva, pa tiči globlje. Dogodki v Sandžaku so se pripravljali že deli časa. V nemali meri so jih zakrivilo

tudi avstro-ogrsko okupacijske oblasti. Lahko je povzročiti take ekscese med prebivalstvom, ki stoji na najnižje kulturni stopnji. Brez cest in drugih prometnih sredstev živi to ljudstvo v svojih zanemarnjenih vaseh v bližini velikih gozdov. Življenje tega naroda je skrajno primitivno, takšno je tudi njega obzorje. V celnem prijelipskem okraju ste samo 2 šoli. Med pravoslavni in muslimani vladajo stara nasprotja, kakor jih zasledimo povsod, kjer živita na istem ozemlju krščanski in mohamedanski živeli. Z albanskih krajev so prihajali razni odmetniki in iztivalci, ki so ta nasprotja napeljali na protidržavni mlin. Muslimane so hujskali proti naši »neverniški« državi in jim obljubljali osvobojenje. Slučaj Bošković-Mehović, o katerem so nedavno obširno razpravljali beograjski listi, priča, da je bil del teh odmetnikov v intimnih stikih z italijanskimi agenti. Borbe, ki so se vnele med posameznimi vasi, so bile izredno ljute. Vmes so posegale tudi tolpe razbojnikov, ki so udarile zdaj sem zdaj tja. Nekateri vasi kažejo sledove pravih hičk. Navsezadnje so se pričeli muslimani in Srbi seliti v gozdove. Odmetniki so se postavili popolnoma na stran muslimanov. Borbe še vedno trajajo in neredko pride do krvavega spopada med policijo in prebivalstvom. Varnostne razmere so seveda skrajno slabe; službovanje v teh podivjanih krajih je zvezano z neprestano nevarnostjo za življenje.

Komisija je stavila več predlogov, kako bi se odpravile sedanje razmere. Važni med njimi so ti-le: 1. Zgraditev ceste, zvezati Sandžak z Jadransko železnico in s progo Skopje-Mitroviča. 2. Osnovati kar največje število šol in drugih prosvetnih zavodov, razdeliti zemljo, zagurati meje proti Albaniji in ojačiti varnostne straže (policijo, orožništvo). Važna je tudi ureditev uprave.

Jasno je, da spričo sedanjega stanja, kateremu ni kriva naša država in spričo posebnega mentaliteta prebivalstva, ki ga more izpremeniti zgolj dolgotrajna vzgoja pod vplivom ugodnejših materialnih razmer — ni mogoče vzpostaviti niti na albanskih mejah in v južni Macedoniji, niti v Sandžaku in Črni gori onih varnostnih razmer, ki bi bile normalne v civilizirani državi. Če se poklicane oblasti niso dovolj trudile ali če niso izbrale najuspešnejših sredstev, ne daje to nasprotnikom sedanje vladne koalicije nobenega tehtnega povoda, da napadajo vlado kot tako in ji naprtijo odgovornost za dogodke, ki so v prvi vrsti posledica večstoletnih razmer. Tem manj so to opazke umešne, če pomislimo, da bi bil tudi drugi režim brez moči, razen če bi dal Sandžaku »avtonomijo« in pustil ljudstvu, da se v medsebojnih borbah iztrebi.

Državno posojilo je najboljša štednja!

vo cerkev z grobnico. Pod sedanjo grobnico kralja Petra se nahaja še druga, v katero bodo položeni vsi bodoči kralji naše lepe domovine, katero bodo od ujedinjenja vodili do procvita. Tu bodo našli svoj zasluženi večni počitek. Nad portalom cerkve se nahaja krasna umetniška slika sv. Jurija z obrazom Črnega Jurija, istotako pa se nahaja tudi v cerkvi njegova slika iz mozaika. Šumadinski kmet je so ponosni na svojo vladarsko rodbino in kako naj bi tudi ne bili, saj je bil njen ustanovitelj Črni Jurij njihov tovariš, kmet kakor oni. Nemška vojska je cerkvi prizanesla, oropala jo je le strehe in vse zlatnine. Okoli Oplenca se namreč niso vršili boji.

Na povratku smo si ogledali uzorno vinorejsko zadrugo v Banji. Prijazen predsednik, navaden seljak in navzoča gospoda iz Arandjelovca je poskrbel za naše telesne potrebe. Tu smo pili vino, ki lahko konkurira z vsemi vini naše Slovenije. Sicer pa se bom s tem pečal še pri združevanju.

Naslednji dan smo imeli pol dneva odmora, ker smo bili od dotedanje vožnje precej izmučeni. Prijazni ravnatelj Dubičke banje v Arandjelovcu nas ni samo prenočil, temveč nam je dal na razpolago tudi kopeji. Ficer so nas pa vsepovsod prijazno sprejemali; nagovori in dobrodošlice so se vrstile ena za drugo. Vozeče se skozi vasi nas je pozdravljalo ljud-

Notranja in zunanja politika.

* **Predaja nemškega brodovja Jugoslaviji.** V Kotoru se vrše velike priprave za sprejem nemškega brodovja, ki pripade po mirovni pogodbi naši državi. Prva partija, obstoječa iz petih velikih vojnihih ladij najnovejšega tipa, prispe te dni pod poveljstvom naših mornariških častnikov in z nemškimi mornarji v Kotor. Častniki in mornarji se takoj zopet vrnejo nazaj v Nemčijo, da prevzamejo in pripeljejo tudi še ostalo brodovje.

* **Akeija madžarskih monarhistov** je s situacijo v zapadni Ogrski dobila resnejši značaj. S tem, da se poskusi Hortyjevih tolp niso zatrli že v kali in da se je omogočil tako dalekosežen razvoj dogodkov, kakor ga predstavljata sedanji položaj v Burgenlandu, je dobilo habsburško gibanje svoj realni pomen. Z ušvaritvijo takih političnih tvorb je ogrožen srednjeevropski mir, ker ni že nobenega dvoma več, da ima ta akeija, ako že ne materijelno, pa vsaj moralno podporo tudi v drugih deželah, zlasti v Avstriji in Madžarski. Ni dovolj, da je Madžarska nemoteno eksperimentirala s smodnikom, ampak se ji dopušča še nadaljnje igranje s srednjeevropskim mirom. Mala antanta bo prisiljena, da kljub sva-rihom z Rima zavzame odločno in konkretno stališče.

* **Kupčijsko politiko** vodijo zapadne evropske države v madžarskem vprašanju. Najprej par protestov, ki jih niti zadnji Horthyjev bandit ni smatral za resne, na to malo previdnega rožljanja z orožjem in — sedaj sklep veleposlaniške konference, da antanta opusti vsako oboroženo intervencijo proti Madžarski. Očividno je, da madžarske delnice stoje precej trdno v angleških rokah in da je evropskim mogotcem malo mar za usodo njihovih »varovank«. Pomagaj si sam, pa ti bo tudi antanta pomagala.

* **Kerenski v Pragi.** Češki »Narodny Listy« doznajajo iz zanesljivega vira, da ima Kerenski v Pragi konference s člani nekdanje ruske vlade. Dovedno te konference niso posvečene samo pomožni akeiji za stradalajočo Rusijo, temveč imajo tudi politično ozadje. Ta politična stranka hoče najbrže širiti propagando proti sovjetskemu režimu in bi po padcu tega sestavila novo vlado.

* **Spor med Poljsko in Rusijo.** V terek je poljski delegat izročil sovjetski vladi v Moskvi ultimatum, ki določa rok 1. oktobra za izpolnitev zahtevanih pogojev, sicer bo Poljska pretrgala diplomatske odnose z Rusijo. »Vestnik« poroča o tem iz oficijelnih sovjetskih krogov: Rusija je bila vedno voljna izvršiti določbe mirovne pogodbe in zahteva od Poljske ravno isto ter želi, da poljska vlada ne bi podpirala protirevolucijskih stremiljenj Savinkova. Zadnja poljska nota

stvo vsepovsod, šolska mladina, popi učitelji, dekleta pa so nas obsipavala s pisanimi cvetjem. Na vozove sta prisledila nam vedno po eden ali dva kmeta, ki sta nam dajala vsakovrstna pojasnila. Bili so to župani, ki so nas spremljali od ene vasi do druge. Tako smo imeli družbo od Požarevaca do Aleksandrova. Jaz sem se seznanil s prijaznim Milivojem Stojčevićem iz Malih Črnič, katerega bom ohranil gotovo vedno v dobrem spominu, saj je on kot navaden kmet dosegel dostojanstvo kapetana. Gospod Stojčević in njegovi tovariši so vedno uzorno skrbeli za naš dobrobit. Težko sem se ločil od moža, katerega sem v tem prvem hipu poznanstva iskreno vžljubil. Toda je pač tako. Pri mizi ali kje drugje dobiš sosed, brata Srbina, z njim občuješ, z njim se spoprijazniš in nazadnje po navadi spoprijateljiš. Ker nas je bilo 84 in smo potovali 8 dni, si vsak pač lahko sam misli, koliko takih znanstev se je sklenilo. Srce polno ljubavi je vzkipevalo in tako smo slišali toliko lepih govorov, da bi si jih bil najraje kar vse napisal. ako bi to bilo mogoče. Na deželi so govorili običajno popi in učitelji.

Dolina reke Morave je najrodovitnejši del srbske zemlje. V širino dosega dolina včasih 12 km. V jeseni izstopi Morava ter poplavi skoro celo dolino, obenem pa jo takorekoč tudi pognoji. Voda v reki je kalna celo ob letošnji suši. Kmetje

pa zahteva od Rusije več, kakor določa mirovna pogodba in kaže, da Poljska ne mara izgnati Savinkova. Poljska sedaj predlaga, naj bi se skupno dogovorili o sredstvih, kako bi se preprečili vpadi tolp na obmejnem ozemlju. Vsako sredstvo pa bo zaman, če Poljska ne bo na lastni zemlji razbila ognjišča tolp. Po najnovejši noti je soditi, da Pilsudski želi za vsako ceno prelom med Rusijo in Poljsko.

* **De Valera ne popušča.** Poslednje vesti iz Londona poročajo, da je de Valera odposlal Lloyd Georgeu obširno brzojavko, v kateri mu priporoča, da naj se zastopniki irskih nacionalistov in britanskega kabineta sestanejo brez vsakih predpogojev. De Valera naglašja, da odločno vztraja na svojem protinem stališču, da so Irski v pogajanjih z Veliko Britanijo popolnoma neodvisen narod.

* **Grško-turška vojna** je že pričela dolgočasiti evropsko javnost. Grki spuščajo v svet poročila o svojih zmagah, na katerih verodostojnost pa nikdo ne stavi niti franka. Londonski »Daily Express« poroča iz Male Azije, da so bili Grki pred par dnevi strahovito poraženi in so pred Angoro izgubili 10.000 mož. Grška armada je v razkroju in se stalno umika. Primanjkuje ji hrane, municije in transportnih sredstev.

* **Nova poljska vlada.** Novi poljski kabinet je sestavljen nastopno: predsedništvo in šolstvo Anton Pankowski, zunanje zadeve Konstantin Skirmunt, notranje zadeve Stanislaw Downarowicz, vojaštvo Kazimir Sonskowski, finančne zadeve Boleslaw Markowski.

* **Ukrajinski zastopnik v Pragi.** »Narodny Listy« poročajo, da bo zastopnik Ukrajine v Pragi, dr. Stoki, najbrže odpoklican. Na njegovo prizadevanje je bilo na Češkoslovaškem naseljenih nad 15.000 emigrantov.

* **Bavarski ministrski predsednik.** Na torkovi seji deželnega zbora je bil izvoljen za ministrskega predsednika bavarske vlade grof Lerchenfeld.

Zanimivosti.

Nagla smrt. — Rimski grobovi v Auvengnei. — Rezači nosov. — »Neznatna plača«.

V neko gostilno v Zagrebu je prihajal vsak dan na »galeb« sluga neke zagrebske trgovske firme, Anton Macher. Tudi pred par dnevi si je naročil ob navadni uri svoj guljaž s pivom. Ko je svoj zajutrak povžil, se je naslonil na mizo ter zaspal. Gostilničarju se je to čudno zdelo, ker dosedaj njegov vsakdanji gost ni imel navade zaspati. Šel ga je torej buditi, ali — groza: gost je bil mrtev. Poklical je stražo in zdravnika, a tudi ta je ugotovil, da je gost mrtev. Zadel ga je bila kap.

V Matres-de-Beyre so odkrili staro rimsko pokopališče z zelo dobro ohranjenimi grobovi. Pokopališče leži v bližini

sejejo tu le pšenico in koruzo, prvo pa le v slabši zemlji, ker sicer polega. Koruzo sejejo na eno in isto mesto po dva do trikrat in sicer v vrsto po tri do štiri zrna skupaj. Okopujejo je ne, kakor pri nas, ampak samo osujejo s plugom. Stebla so velika in lepa in imajo tudi velike storže. Radi suše kmetje letos z njo niso zadovoljni, zadovoljen in vesel pa bi bil z njo naš hribovski kmet, če bi jo imel. Krompirja sade jako malo, le toliko, kolikor ga potrebujejo za domačo porabo in to je 50 do 60 kg na leto, kar dokazuje, da pri njih krompir ni glavna hrana kakor pri nas. Tem več pa je pšenice, katero prodajajo po vseh mestih. Koruzo rabijo za kruh, ter za pitanje prašičev, ki jih tu rede silno veliko; na vseh postajah jih nalagajo za Italijo. Opitali so jih z lanskoro koruzo, letošnja, čeprav zrela, stoji še skoro vsa zunaj. Je pa tudi druge vrste nego naša, ko dozori se njen storž namreč pobesi navzdol in tako ostane zunaj lahko tudi še v zimi, samo ako ni preveč mokrotno vreme. V Šumadiji je zemlja sicer tudi še rodovitna, toda videl sem v mnogih krajih tudi dobro gnojenje. Poleg tega pa je zemlja v Šumadiji tudi hribovita in se ozkotirna železnica do Arandjelovca vije v mnogih serpentinah, posebno proga proti Valjevu.

(Dalje v rih.)

Slovenski kmetje v Srbiji.

(Dalje.)

Na Veliki Plani smo stopili v vlak ter se po iskreni zahvali poslovili od požarevaških spremljevalcev, ki so nas bili vodili do tu. Pred polnočjo smo dospeli v krasno Šumadijo, ki me je po marsičem spominjala na naše Slovenske gorice. Po kratkem obedu smo krenili z vozovi proti Topoli, kjer smo dve uri pozneje položili venec na grob največje prvega jugoslovenskega kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja. Vožnja je šla gor in dol, sem in tja. Oddaleč že smo občudovali veličastno cerkev na Oplencu, kjer se nahaja kraljeva grobnica. Cerkev je 38 metrov visoka, štiridelna, ima na sredi velikansko kupolo, na vsaki izmed štirih strani pa po eno malo. Zunanji zid je sezidan iz samega belega mramorja, zato pa tudi gleda ta snežnobela cerkev z visokega hriba daleč tja v deželo. V grobnici, ki se nahaja pod cerkvijo, počiva vsa rodbina Karadžordževićev, razen zemeljskih ostankov Črnega Jurja, ki se nahajajo še v stari cerkvi in ki bodo šele prenešeni v sarkofag, ki se nahaja že v ta namen pripravljen v cerkvi. Poleg stare cerkve stoji še vedno konak (grad) Črnega Jurja, ustanovitelja vladarske rodbine Karadžordževićev, ki je bil tu tudi rojen. Vsled tega je dal kralj Peter tudi sezidati tu med svojimi kmeti sedanjo krasno no-

stare Georgovce, koder je Cezar premagal Vereingetorixa. V nekem kamenitem sarkofagu so našli žensko telo, ki je izgledalo, ko so dvignili pokrov, kakor da bi šele včeraj bilo pokopano. Čim pa je prišlo na zrak, je razpadlo v prah. Našlo se je tudi zelo mnogo nakita in toaletnih predmetov, kožnatih sandalov in volnenih predmetov. Vse izkopine so prenesli v muzej v Clermond-Ferrand.

Čudno rokodelstvo so si izbrali zlikovci v Brestu. Ni se še dognalo, je-li to nov pojav strasti in specialiteta brezvestnih zločincev ali — blaznikov. — V Brestu so neznanci organizirali nekak klub »rezačev nosov«. Vsakomur, ki jim pade v roke, razmesarijo obraz ter mu odrežejo nos. Pred »par dnevi« so našli v Caravelu dva na ta način »predelana« pristaniška delavca. Ko sta se v bolnici zavedla, sta oba izpovedala, da so ju napadli »rezači nosov«. In res sta bila oba brez nosa.

Neznatno plačo dobiva ravnatelj tvornice za tanin v Sušnici-Gjurgjevacu, Josip Weis. Tvornica je last ameriškega milijardierja Moritza Dracha, in ta plačuje svojemu ravnatelju letno samo — 1 milijon jugoslovenskih kron, seveda v dolarjih. Vsekakor mora Moritzu podjetje nositi lep dobiček tudi v času sedanje splošne gospodarske krize.

Dnevna kronika.

— Kaj vse pride Nemcem na misel. Koroški list »Bauernzeitung« poroča o dogodku, da je počil zvon v mariborski stolnici med zvonjenjem pokojnemu kralju in pravi: »Mi si to tolmačimo kot dobro znamenje in upamo, da bo nam ukradeni Maribor zopet nemški.« Mi bi koroške Nemce opozorili, naj si dajo zavarovati zolč, ki jim bo gotovo počil, ko bo zazvonil slovenski zvon pri Gospi Sveti razbiti Avstriji v slovo...

— Sedemdesetletniko namest. Ivana Hribarja slavi tudi vse češkoslovaško časopisje, ki povdarja njegovo praktično slovanstvo in njegove zasluge za češkoslovaško-jugoslovensko vzajemnost.

— Praznovanje slave slepih invalidov. Naši slepi vojak, nastanjeni v domu za slepe vojaške v Zemunu, bodo praznovali svojo slavo dne 27. t. m. Domačin slave bo dr. Milivoj Jovanović, minister za vero, ki je tudi invalid. Radi žalovanja za pokojnim kraljem pa se bo omejila slavnost samo na svečanost pečenja kolača in na parastos za umrle dobrotnike zavoda.

— Princ Jurij v Pragi. Iz Prage poročajo, da je prispel tja dne 21. t. m. princ Jurij in se nastanil v hotelu »Imperial«.

— Kongres narodnih železničarjev v Beogradu, ki je bil radi smrti kralja Petra preložen, se vrši dne 24. in 25. septembra, a radi žalovanja brez nameranih koncertov. Zveza jugoslovenskih železničarjev odpošlje na ta kongres 400 delegatov kot zastopnike svojih podružnic in kategorij. Na kongres imajo pristop vsi železničarji iz cele kraljevine, brez razlike, kateri organizaciji pripadajo. Glavni predmet tega kongresa je razpravljanje o uveljavljanju za vse uslužbence zadovoljive službene pragmatike.

— Rezervnim častnikom. Gg. rezervni častnik, ki so došli z raznimi transporti iz Rusije v letih 1919., 1920. in 1921. in ki še niso vložili prošnje za vsprejem v našo vojsko se pozivljajo, da to v lastnem interesu čimprej stori. Formularji z obljavo se dobe pri pristojnem vojnem okrogu.

— Klub ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani priredi dne 9. oktobra tekmo psov ptičarjev v loviščih Irnova pri Ptuj. Priprave sprejema klubov tajnik g. Rado Hribar, Ljubljana, Zaloška cesta 14. Prijavnina znaša do 1. oktobra 100 kron, pozneje dvojno. V prijavi je navesti ime in starost psa, ter podatke o vpisu (štev. itd.), če posreduje pes rodovno list. Lovcem po pokliči, ki se udeležijo tekme s svojimi psi, se povrnejo železniški stroški ter zniža prijavnina na polovico. Daril je na razpolago nad 3000 kron ter mnogo lovskega predmeta.

— Prepovedani listi. Vlada je prepovedala širjenje in razpečevanje sledečih listov, ker pišejo naši državni sovražniki: »Wiener Bilder«, in »Deutsches Volksblatt«, k izhajata na Dunaju ter »Wprodi«, glasilo avstrijske socialdemokratske stranke v Lvovu.

— Sadijari Mežiške doline! Oddelek za kmetijstvo pokrajinske uprave v Ljubljani priredi v nedeljo dne 2. oktobra t. l. od 8. do 12. ure predpoldne, v ljudski šoli v Guštanju sadni ogled za vso Mežiško dolino. Namen ogleda je, dognati katere sorte (vrste) jabolk in hrušk so letos vkljub slabi sadni letini obrodile, da se jih bo zamorlo vpoštevati pri sestavi bodočega sadnega izbora za Slovenijo in poskrbeti za njih razširjenje. V to svrhu se naprošajo vsi sadijari in ljubitelji sadijstva Mežiške doline, da prinesejo na zgoraj določeni dan in čas po 5 do 6 komadov od onih sadnih vrst, ki so letos obrodile, brez ozira na njihovo kakovost in vnašnost. Od vlade določeni strokovnjaki bo prinešeno sadje prevzel, določil imena pomoloških sort, o lokalnih sortah pa napravil seznam, ki bo merodajen za nadaljnjo proučevanje. Z ozirom na dejstvo, da je sadijereja največjega gospodarskega pomena za Mežiško dolino in vso Slovenijo, se pričakuje z gotovostjo, da se bodo naši zavedni sadijari udeležili sadnega ogleda polnoštevno. Pri tej priliki si bodo ogledali tudi druge, doslej neznane lokalne in pomološke sadne sorte. Z ogledom je združeno aktualno predavanje: O pomenu pravilne izbire sadnih sort pri napravi sadonosnika in na katere momente se je potreba pri izbiri posebno ozirati. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razglašja.

— Češka slavnost v spomin bojev v Dobružji. Dne 24. in 25. t. m. se vrši v Benešovem na Češkem velika slavnost v spomin bojev v Dobružji, katerih se je udeležila češkoslovaški legionarji, ki so se bojevali v Dobružji ter sedanji 48. čs. polk »Jugoslavija«. Vrši se tudi občni zbor češkoslov.-jugoslov. Lige, občni zbor Zveze častnikov, panthide za padle itd. Protektorat teh slavnosti je prevzel naš poslanik g. dr. B. Vošnjak. Udeležita se jih češkoslov. vojni minister in praški župan.

— Jan Hus — svetnik. »N. Listy« javljajo iz Beograda: Patrijarhat pravoslavne cerkve v Beogradu namerava proglasiti Jana Husa za svetnika. Slavnostnega proglašenja v Beogradu se udeležijo škof češkoslovaške cerkve Pavlik.

— Golubija na zagrebski pošti. Na glavni pošti v Zagrebu je bilo dvakrat na brzojavno izkaznico iz Splita izplačanih po 4000 kron. Nakaznica se je glasila na Zvonimira Frajpana. Dognalo pa se je, da v Splitu o teh nakaznicah sploh ni bilo ničesar znanega ter, da so nakaznice v Zagrebu ponarejene, kar se je moglo izvršiti le v zagrebski brzojavni centrali. Sum je padel na poštnega pripravnika Josipa Zdravca, ki je imel iste dni službo. Zdravec je izjavil, da je nedolžen, vendar pa je bil oddan v preiskovalni zapor.

— Tatvna briljantov. Zlatarju Herzlu na Dunaju je dosedaj neznan tat odnesel iz prodajalne usnjato torbico za spise, v kateri se je nahajalo 17 briljantov v skupni vrednosti 7 milijonov kron. O tatu do sedaj še ni nobenega sledu.

Mariborske vesti.

Maribor, 23. septembra.

— m Davkoplačevalci, volite! V nedeljo, dne 25. t. m. mora vsak brez-pogojno na volišče!

— m Učiteljstvo mestnih šol je položilo včeraj zaprisego na kralja in ustavo. Okrajni glavar g. dr. Lajnšič je v svojem govoru povdaril važnost tega trenutka in dejal, da smo z ustavo dobili temelj, na katerem lahko zgradimo našo domovino močno in srečno.

— m Mariborski stanovanjski urad. V včerajšnji notici pod tem naslovom je tiskarski škrat pokvaril smisel celega stavka. Stavek »ki bo bolj varen mesto prevzeti«, naj potrpežljivi čitatelj popravi: »ki bo voljan mesto prevzeti«.

— m Vodstva mariborskih šol, zlasti onih, ki nimajo nobenih slovenskih knjig v svoji knjižnici, opozarjamo, da ima ljudska knjižnica močan oddelk mladinske knjižnice, ki je odprt vsako soboto od pol 19. do 19. ure. Učiteljstvo naj bi navajalo k čitanju zlasti one otroke, ki slabo obvladajo slovenščino. Vodstvo knjižnice pazi strogo na to, da dobi mladina le za njo primerno čtivo v roke.

— m Glasbena Matica v Mariboru naznanja, da je ostala njena prošnja na občinstvo, da bi preskrbelo 4 opremljene sobe za 4 učiteljice, brez uspeha in da so bila tudi vsa prizadevanja pri stanovanjskem uradu brezuspešna. Dospeli sta seinkaj 2 učiteljici, ki sta brez stanovanja, 2 prideta prihodnje dni. Ako ne dobijo te učiteljske moči do 1. okt. stanovanja, odpotujejo domov in zavod bo prisiljen s poukom v klavirju popolnoma prenehati. Da se ne bo odboru očitala malomarnost oz. brezbriznost, obračamo se vnovič in zadnjič na stanovanjski urad in občinstvo, da nam da na razpolago štiri opremljene sobe za naše učiteljice. Odbor.

— m Tihotapec z valuto prijet. V sredo so zaplenili v brzovlaku na progi med Mariborom in Spiljami nekemu zagrebškemu bankirju 100.000 dolarjev, katere je hotel iztuhotapiti iz naše države v N. Avstrijo. Defektivni so bankirja zasledovali že iz Zagreba, misleč, da bo dolarje v Mariboru zamenjal. Ker pa tega ni storil ter jih je očitno nameraval pretihotapiti v Avstrijo, so mu jih zaplenili, njega pa izročili oblastem v nadaljno postopanje.

— m Sobotški hujskači v Mariboru. Včeraj so pripeljali iz Murske Sobote v Maribor 18 aretiranih hujskačev izza znanih protidržavnih demonstracij, ki so jih uprizorili v ponedeljek nahujskani kmetje v Murski Soboti. Med aretiranimi se nahajajo znani sobotški odvetniki-madžaroni Pitar, Vale in Cizfrak.

— m Ponočni napad. 60-letnega čevliarja Antona Rozmana, stanujočega v Gubčevi ulici št. 3, je v torek zjutraj ob 5. uri nekdo pri oknu poklical. Nič hudega sluteč, je šel Rozman k oknu ter ga odprl. Komaj pa je pogledal skozi okno, je skočil k njemu neznanec, ga napadel z nožem ter mu pri tem prerezal žile na rokah. Na njegovo vpitje so prihiteli bližnji sosede, ki so ga našli vsega v krvi. Neznani napadalec jo je nedem tem že popihal. Rozmana je rešilni oddelček prepeljal v bolnico. Vzrok napada ni znan; hudomušni ljudje celo trdijo, da je kriva — ljubezen.

— m Ruski gardni kapetan. Vlad. baron Germanović de Rosenberg, o katerem smo svojčas poročali, da je bil aretiran zaradi germanofilske propagande, a se je na mariborskem kolodvoru izvil straži in skušal pobegniti, je bil 17. t. m. izgnan iz naše države.

— m Poskušen vlom. Dne 22. t. m. ob 23. uri ponoči so doslej neznani vlomilci vdrli skozi okno v trgovino z usnjem Franca Greifa na Pobrežki cesti št. 23. Greif, ki je spal v drugi sobi, se je med tem zbudil ter prižgal luč. Ko so vlomilci to zapazili, so jo brez sledu pobrisali. Greif je oškodovan le za 200 kron, ker so vlomilci zlomili okno in okvir.

— m Izgubljeno. Danes krog 14. ure je izgubila na Glavnem trgu neka gospa tenko zlato tula-uro. Pošten najditelj naj jo proti nagradi odda v upravnistvu našega lista.

— m Kavarna »Jadran«. Danes koncert prvovrstnega salonskega orkestra.

— m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1253

Sokolstvo.

— o Zalna proslava Sokola. Mariborski Sokol je priredil v četrtek zvečer v veliki dvorani Narodnega doma ob lepi udeležbi članov, članic in naraščaja Zalno proslavo umrlega kralja Petra-Osvoboditelja. Starosta dr. Serbec je v izbrnem, stvarnem in zelo poljubnem govoru očital na kratko najnovejšo zgodovino junaškega srbskega naroda, ki je ozko spojena z njegovim pravim očetom kraljem Petrom. Povdarjal je nato tudi velike naloge, ki jih ima izvršiti jugoslov. narod, zlasti pa Sokolstvo, iz oporoke našega Ujedinitelja. Ob koncu govora je Sokolstvo zaklicalo trikratni »Slava« spominu Osvoboditelja ter nato zapelo »Bože pravde«.

— o Mariborska Sokolska Zupa je podpisala 10.000 K državnega investicijskega posojila. Podpisano predsedstvo pozivlja vsa društva, da po svojih močeh priskočijo državi na pomoč ter podpišejo primerne vsote drž. inv. posojila. Zdravo! Predsedstvo M. S. Z.

Kultura in umetnost.

— x Glasbena Matica Maribor. Odbor pavskega zbora Glasbene Matice naznanja, da se vrši v soboto, dne 24. septembra 1921. ob pol 20. uri v društvenih prostorih pri »Götzu« vpisovanje starih in novih pevkv. Nove pevke se sprejemajo le pri prvih vajah. Na poznejše prijave se ne bo oziralo, ker se bodo študirale večje skladbe in bi poznejši vstop motil napredovanje. Priporoča se, da se vpišejo le one pevke, katere nameravajo tudi do konca sezone vstrajati v zboru ter prihajati redno k vajam. — Odbor.

Porotno sodišče.

Maribor, 19. septembra.

— Poneverba na carinskem uradu.

Koncem meseca decembra 1920. je bil premeščen carinik Franc Napomucki od mariborske carinarne, kjer je od julija l. 1920. opravljial službo kot vodja kazenskega oddelka, k carinarici v Slavon-skem Brodu. Moral bi oddati svoj oddelček nasledniku in mu predati spise in denar, ki ga je sprejel od strank, bodisi kot iskupiček za zaplenjeno in prodano blago; bodisi kot globe ali pa za izpustitev tihotapev iz zapora. Poskušal pa je na vse pretege, da bi predajo zavlekel. Naenkrat so objavili časniki vest, da je nekdo ponovno streljal nani, pozneje pa se je izkazalo, da se je obstrlel sam. Ker mu vse to ni nič pomagalo, je moral meseca febr. priznati, da mu manjka okrog 40.000 dinarjev, ki so mu »izginili«, v resnici pa je Napomucki ta znesek poneveril in porabil za razkošno življenje. Sploh pa je urad zelo zanemarjal, izostajal cele dneve in imel vse v največjem neredu.

Porotna razprava je bila preložena, da se preiskava v raznih točkah dopolni.

Maribor, 20. septembra.

— Roparski napad na pustno nedeljo.

Dne 6. februarja 1921. okrog 8. ure zvečer je sedela družina Jakoba Kelca v Paradižu, občina Sv. Elizabeta, pri večerji. Po večerji so se nekateri odstranili od mize in se podali deloma na peč, deloma v posteljo. Gospodar Jakob Kelc je pripravil na mizi denar, da bi drugi dan izplačal delavce. Naenkrat se odpro vrata v vežo, — hišna vrata še niso bila zaklenjena, — in v sobo stopi maskiran človek s samokresom v roki, katerega nastavi na prsi staremu Kelcu. Sprva se je zdelo, da gre za navadno predpustno šalo in je gospodinja omenila, »da se bo še ti isti večer plesalo, dasiravno še ni pustni dan.« Takoj nato stopi drugi maskiran mož v sobo s samokresom v roki, med vrati pa se pojavi tretji s karabinko in je nameril proti Jakobu Kelcu.

Tedaj šele so vsi razumeli, da ne gre za pustno šalo, ampak za roparski napad. Marija Kelc je hotela spraviti v varnost malega Jakoba, toda razbojnik, ki je stal pri vratih, ji je nastavil puško na prsi in jo dvakrat palnil od sebe, da ni mogla iz sobe. Medtem je drugi ropar pobral denar, ki je ležal na mizi in je ne da bi spregovoril besedo, zahteval s kretnjami od Jakoba Kelca, naj mu izroči denar, ki se nahaja v omari. Pokazal mu je natanko predal, v katerem je bil v resnici shranjen denar. Jakob Kelc je videl smrt pred seboj in razumel je, da mu ne preostaja drugo kakor izročiti roparjem ves denar, ki ga je imel pri hiši. Drugi ropar je denar vtaknil v žep in obvestil svojo tovariše z besedo »huše«, da se je denar našel, sicer se pa ves čas ni spregovorila niti besedica. Nato so vsi trije, vedno držeč orožje naperjeno proti Kelcu, zapustili sobo in izginili. Odnegli so 28.000 K denarja.

Dolgo ni bilo mogoče roparje izslediti, šele meseca aprila so orožniki zaprli tri prave: Franca Solina, posestniškega sina, v Bukovcih, ki je denar pobral in napravil roparski načrt, Franca Janžekoviča, delavca v Stojncih, ki je pri vratih s karabinko stražil in Josipa Kristoviča, posestniškega sina v Stojncih, ki je prvi stopil v Kelčevo hišo. Prvotno so vsi tajili in njih odsotnost je potrdila cela vrsta prič, ki se bodo morali zagovarjati radi hudo-delstva krivega pričevanja. Končno so vsi priznali svoje dejanje.

Franco Solina, ki je bil radi raznih deliktov že 14-krat predkaznovan, je bil obsojen na 10 let težke ječe. Jožef Kristovič, 13-krat predkaznovan, na 8 let težke ječe. Franc Janžekovič pa, ki je bil samo enkrat predkaznovan in je bil pri ropu »zanimaj udeležen, na 3 leta težke ječe.

Sport.

Sport. Izšla je 37. številka s sledečo vsebino: Kolesarsko prvenstvo Jugoslavije 1921. — Sportni teden 1921. — Razvoj slovenskega kolesarskega sporta. — Prehrana sportnika. — Društvene vesti. — Razno.

Gospodarstvo.

Pomen in namen 7 odst. državnega posojila.

Iz različnih vprašanj, ki prihajajo s strani raznih slojev prebivalstva glede državnega posojila, je razvideti, da prebivalstvo še ni popolnoma na jasnem o pomenu in namenu 7 odst. državnega investicijskega posojila iz leta 1921. v iznosu 500 milijonov dinarjev, to je dve milijardi kron. Zato bo dobro, da podamo nekaj kratkih pojasnil ter o pogojih, pod katerimi se podpisuje to državno posojilo.

Popolnoma utemeljeno je, da velike troške za važna občestvena investicijska dela, ki se imajo izvršiti ne le v prosep sedaj živečega rodu, nego tudi v korist bodočih rodov, plačujejo tudi kasnejše generacije. Zato se taki izdatki krijejo iz dolgotrajnih amortizacijskih posojil, katerih bremena se razdele na daljšo vsto let. Sedaj razpisano državno posojilo ima služiti izključno le za občestvene namene, v prvi vrsti za izpopolnitev in za razširjenje železniškega prometa, za popravila železniških prometnih sredstev, nadalje za zgradbo novih in dovršenje započetih železniških prog, za ureditev in gradbo pristanišč, cest, potov itd. Zato se bo amortizacija tega posojila prevedla tekom 50 let, začeti štiri leta po emisiji, in sicer na način, da se bo enkrat na leto pri generalni direkciji državnih dolgov izrečalo in potem odkupilo iz dane obveznice po določenem amortizacijskem načrtu. Radi tega je posojilo zavarovano s hipoteko in potrebne vsote za anuiteto (torej za vsakoletno izplačevanje obresti in amortizacijskih obrokev) se bodo stavile vsako leto v državni proračun, za pokritje pa bodo služili predvsem dohodki investicijskih objektov.

Sedanje 7 odst. državno investicijsko posojilo je izdano za skupni nominalni iznos 500 milijonov dinarjev ali dve milijardi kron. Obveznice se izdajajo in podpisujejo v komadih po 100, 500, 1000, 5000, desetstotih in petdesetstotih dinarjev, tako, da se lahko vsakdo po svojih finančnih močeh udeleži podpisovanja z večjim ali manjšim zneskom.

Podpisovanje tega posojila pa znači obenem zelo plodonosno naložitev glavnice, ker se podpisani zneski obrestujejo po 7 odst. na leto. Te obresti se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka, in sicer 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnah in v to pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakršnegakoli davka, kolka ali takse. Obveznice imajo namreč polletne knpone, glaseče se na goriznačene roke, katere se po zapadlosti odrežejo in vnovčijo pri enem gori imenovanih zavodov. Prvi kupon se bo izplačal 15. marca 1922. Obrestna mera tega državnega posojila je torej za 2 in pol do 3 odst. bolj ugodna, kakor pri vsaki drugi hranilnici. Prvih deset let se posojilo tudi ne sme konvertirati ter se v tem času tudi obrestna mera ne more znižati. Ako bi se posojilo po preteku desetih let konvertiralo, se mora imejteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem znesku.

Poleg vseh teh ugodnosti je še važno, da bodo obveznice tega posojila uživale pupilarno varnost, se bodo niti ne polagati kot kaveje in uporabljati za fonde, ustanove ali depozite pri vseh javnih blagajnah in pri privatnih podjetjih. Nadaljne ugodnosti uvidijo tudi te obveznice s tem, da se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah. Za tako dobljeno posojilo bo plačati nižjo obrestno mero, nego jo nudi obveznica imejtelju.

Slednjic je tudi naglašati, kakor že gori omenjeno, da so obveznice in kuponi tega državnega posojila prosti vseh sedanjih in bodočih državnih davkov

ter pokrajinskih, okrajnih ter občinskih doklad, kakor tudi vseh taks in pristojbin v kraljevini. Posebni parlamentarni odbor, ki se bo izvolil, bo kontroliral pravilno uporabo tega posojila v svrhu, kakor je določeno.

Podpisovanje tega 7 odst. državnega investicijskega posojila je v polnem teku ter se bo zaključilo 30. septembra t. l. Podpisuje se lahko pri vseh denarnih zavodih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod gorinavedenimi pogoji. Za vsakih 100 dinarjev podpisanih obveznic se ima plačati 100 din. v gotovini.

V Sloveniji se je sestavil posebni »Slovenski konzorcij za 7 odst. državno investicijsko posojilo 1921«, ki obsega vse bolj ugledne denarne zavode in ki vodi podpisovanje tega državnega posojila. Kdor podpisuje prijavnico z vsoto, katero misli podpisati, in položi dotično vsoto v gotovini, dobi od dotičnega zavoda začasno potrdilo za podpisani iznos posojila. To potrdilo mora podpisovalec skrbno hraniti. Po preteku predpisanega roka se bodo podpisane obveznice takoj razdelile in izročile podpisovatelju proti vrnitvi izdanega mu potrdila.

Ker znači torej podpisovanje državnega investicijskega posojila ne le izdatne finančne ugodnosti za naložitev večje ali manjše glavnice, nego prinaša tudi h konsolidaciji naše mlade države in k pospešitvi našega tako potrebnega prometa, za katerega izboljšanje in izpopolnitev je ravno razpisano to posojilo, je v interesu vseh slojev prebivalstva, da se v izdatni meri udeleži podpisovanja tega občestvenega državnega posojila. Čas za podpisovanje je, kakor omenjeno, še do konca tega meseca.

g Dobava. Oddelek za socialno skrb pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani želi nabaviti za invalidske zavode odnoso za invalide nastopne vrste blaga: 1365 metrov sukna za zimske suknje (event. ulstra), 368 metrov rokavic (podloga), 525 metrov jadravine (podloga), 3150 kom. velikih gumbov in sicer franko Ljubljana. Pismeno zapečatene ponudbe pravilno kolkovane z vzorci vred naj se vpošljejo na gori omenjeni oddelek, invalidski odsek (Št. Peterska vojašnica) najkasneje do 30. septembra 1921. V ponudbi je navesti, v katerem roku (od dne naročila) se dobavi blago. Oddelek si pridržuje pravico, da sprejme izmed prispelih ponudb eno, ali pa tudi več. Reflektira se le na dobro blago. Fature se izplačajo najkasneje 14 dni potem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

Ernest Eckstein:

Afrodita.

Roman. Prevaj. Rušan.

(Dalje.)

...Bilo je v času, ko sta dan in noč enaka. Akontij je po kratkem odmoru zopet vzel v roke dleto in kladivo ter nadaljeval delo. Naenkrat je prihitela v delavnico stara Koronida ter mu vsa prestrašena pripovedovala, da pride na obisk presvitli arhont sam.

Kmalu za tem je vstopil Haridim s Kipido. Sužnji, ki so ju spremljali, so ostali zunaj pri vhodu.

»Ker Akontij ne da od sebe nobenega glasu,« je prišel arhont, »ne preostaja naročniku drugega, kakor da se sam prepriča, kako stoji stvar. Tako mi vsi bogovi! Če človek pogleda to tvojo delavnico, si ne more misliti, da so se tu izvršila tako umetniška dela, kakor je tvoja »pastirka«.

Stopil je k zidu ter dolgo motril skoraj dovršeno Harito.

»Ti naravnost napreduješ, mladi mojster!« je rekel naposled. »Že tvoje prvo delo je bilo nenadkriljivo, a ta Harita — krasno delo in te poteze! Pa kako krasno si ji napravil lase! Tu, tako naravno, in tu na temenu — a tu še ni dovršeno! Vrlo dobro, dragi moj prijatelj! Kaj praviš ti, Kipida?«

»Jaz sem srečna, da bo ta kip moj!« je odgovorila Kipida ter pogledala Akontija. Obema so pri tem pogledu zaiskrile oči. Plemenita devojka, ki je vedno mislila, da lahko tega siromašnega tučca gleda brez zanimanja, se je ob tem pogledu zdržnila in zardela. Ni mu mogla odrekat, da je bil dostojen in močan, in bi bil vreden, da je plemenitega rodu in potomec

rodbin, ki so vladali v mestu. Na tistem se je jezila nad lastno zadrego, katere ni mogla prikriti, a to tembolj, ker je spoznala, da je to tudi Akontij zapazil. Ni hotela, da bi si tudi samo za trenutek domisljal, da jo je spravil v zadrego. Jezila se je sama nase in to je bilo ravno vzrok, da so njene misli v naslednjih urah neprestano bavile z Akontijem.

Ko je Haridim s Kipido odšel, je bil Akontij tako razburjen, da mu delo ni šlo več izpod rok. Ta edini pogled iz Kipidinih oči ga je tako okrepil v njegovih tajnih upih, da se je odločil, storiti vse, da doseže svoj cilj.

Sedaj mu je prišel na misel Melanip, Afroditin svečenik.

Ta častitljiv človek je že davno zapazil čudno spremembo na mladeniču ter skušal od časa do časa dognati vzrok tej izpremembi. Akontij je takoj spoznal, da ga hoče na ta način ujeti, da bi mu sam vse povedal. Melanip je imel prenežno srce, da bi bil izsilil od njega izpoved. Od Akontija, kateremu je bil očetovsko naklonjen, pa bi bil to najmanjše zahteval. Nasprotno pa se je smatral Melanip kot svečenik nesmrtni Afrodite v prvi vrsti poklicanega, da gre na roko zaljubljenemu. Saj boginja Afrodita ni zahtevala nesreče, ampak izpolnitev najtanjših želj vseh zaljubljenecv.

Lepo Eieskinjo, ki se je danes nekoliko zakasnila, je poslal zopet domov, ognil svoj plašč ter odšel k Melanipu. Našel ga je v razgovoru s cerkovniki. Posvetovali so se o bližajočem se prazniku letne proslave Afrodite. Na ta dan so se prišli ljudje iz cele okolice in otokov poklonit boginji ljubezni, a mesto jih je moralo ob tej priliki pogostiti. Sestavil se je poseben odbor s Afroditim svečnikom na čelu.

Akontij je nestrno čakal, dokler se zborovalci niso razšli. Nato ga je Klitofont odvedel v sobo, kjer ga je Melanip pričakoval s finim nasmehom. Akontij je kmalu spoznal, da mu Melanip že s čela čita, čemu je došel ter da ga je že pričakoval.

»Sinko,« ga je ogovoril Melanip. »Hvala ti, da vidiš v meni svojega prijatelja in očeta. Nič ne veselji človeka v resnih letih bolj, kakor da pomaga mlajšemu čez one zapreke, pred katerimi je sam zastal in izpodrsnil. Mi hočeš-li razodeti tvojo zadevo? Hočeš! Potem je tvoje priznanje nepotrebno. Ti ljubiš Kipido, Haridimovo hčer!«

Akontij je prijel častitlivi svečenika za roko ter mu jo poljubil. Niti besedice ni mogel izpregovoriti.

»Da, sin moj,« je nadaljeval Melanip. »Že par tednov vem za tvojo skrivnost. Iz rudečega peristala sem opazoval, kako ti, — liki lovec, zasledujoč plemenito divjačino, — hodiš krog arhontovega dvorca in kadar si prišel bliže, sem zapazil na tvojem licu svetli žar nesmrtni Afrodite. Takrat sem se zaobljubil vsem bogovom, da ti hočem pomagati, da ne bo tvoje življenje brez radosti, kakor je bilo moje; kajti to, kar te razburja, je prava, čista, nevenljiva ljubezen, ki človeka pahne v nesrečo, ali po ga napravi najsrečnejšega.«

Svečenik je za trenutek utihnil ter se globoko zamislil. Nato pa je zopet nadaljeval:

»Da ljubiš Kipido, me zelo veseli in podvoja moje sočustvovanje v tvoji usodi. Vedi, Akontij — sedaj ti to lahko priznam, ker ljubezen napravi iz mladeniča moža — Kipida je verna slika svoje matere Tojose, a ta Tojosa je bila solnce mojega življenja. Kot siromak sem došel v mladih letih iz Atiko v Milet. V Afroditinem svetišču sem jo videl privrati in takrat se je vnela v mojem srcu goreča ljubezen. Ona mi je ljubezen vračala. V svetišču sva si obljubila ljubezen do groba; kakor najvna otroka sva gledala v bodočnost. Toda Tojasin oče, strog nadarhont Kreoton je siromašnega prosilca zasmehoval ter prisilil bojazljivo Tojoso, da je vzela Haridima, njegovega poznejšega naslednika. Tojosa se je v svojem obupu hotela umoriti, toda ljubezen do matere, ki je bila na naši strani, jo je od tega odvrgla. Leto dni pozneje je porodila svojemu možu hčerko ter umrla. Ta hčerka je Kipida!«

(Dalje prih.)

Prvega oktobra vsi na veliko veselico pekrškega izobraževalnega društva v „Narodni dom“

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

Glavni urednik: Radivoj Rehak.
Odgovorni urednik: Rudolf Osim.

Išče se za takoj

stenotipko

slovenščine ali hrvaščine kakor tudi nemščine popolnoma zmožna. Samo prvotne samostojne moči naj se predstavijo pri tvrdki Schenker & Co., Maribor. 1482

Kupim

sode za vino v večji množini. Prodajalci naj javijo naslov in drugo na Jan. Stuhar, Radinci. 1378 3-2

Fotografski atelje

v Mariboru

je otvoril 1487

Anton Mancini

v Frankopanski ul. 39.

Izvršuje moderne slike, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Slike za legitimacije izgotovi v 24 urah.

Cene najnižje!

Nahrbtniki

za planine v raznih velikostih iz jadravine oziroma gumiranega platna, gurte za rolo, trakovi za žaluzije, mreže za konje, žoge za nogomet, gonilni jermeni itd. pri

iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova c. 13.

1065 5-3

Mala oznanila.

Dama išče mesto korespondentke. Popolnoma zmožna angleške, francoske, italijanske in nemške korespondence. Dosedaj delovala v ameriškem biroju. Ponudbe pod „A. T.“ na oglasni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 1490 2-1

Ruska dama daje pouk v angleškem in francoskem jeziku. Interesanti naj pošljejo pismene ponudbe pod „Asta“ na oglasni zavod Sušnik, Slovenska ulica 15. 1491 3-1

Boljši gospod išče meblirano sobo s hrano in obkrobo proti plačilu v naprej. Prispeva tudi poljske pridelke brezplačno. Cenj. ponudbe pod „S 1921“ na upravo. 1474 3-2

Zakonski par brez otrok išče mesto hišnika. Ponudba na upravo lista pod št. 1467. 1467 2-2

Gramofon se po ceni prodaja. Studenc. Aleksandrova cesta 37 pritličje.

Meblirana soba z električno razsvetljavo se išče. Ponudbe pod „Asja“ na oglasni zavod Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 1492 2-1

Posestvo, 55 oralov gorde 25 oralov ujet in travnikov rodovitna zemlja, se prodaja za 150.000 K. Ponudba na upravo pod št. 1485. 1485

Tri lepe jesenske in zimске obleke za srednje postavljeno damski kostum, pleteni vrtni jopiči, prevleka za otomani, lepa preproga, predložki za okna, cvetlična mizica, razna posoda, steklenice, knjige in razno se po ceni prodaja. Naslov v upravi. 1493 2-1

Preda se ceno nekaj kuhinjskega in sobnega pohištva v jako dobrem stanju. Prosti ogled ob nedeljah. Slovenska ulica 36. 1478 2-3

Brivnica Frana Novaka v Aleksandrovi cesti št. 29 se priporoča.

Podpirajte slovenske tvrdke!

Krojaški atelje 1395 5-4

LJUDEVIT ŠETINA

Maribor, Miklošičeva ul. 4

Goudaležan na I. obrini razslavi, oddel. VI. stojnica 80.